

Екібастұз ауылдық

округінде

Өткен бейсенбіде редакция ұжымы Екібастұз ауылдық округіне қарасты Төртүй, Тай, Талдықамыс, Қаражар, Мыңтомар ауылдарын аралады. Сапар мақсаты – ауылдың тыныс-тіршілігімен танысу әрі газет оқырмандарымен жүздесу.

Ауылдардың келбеті көрген адамның көңілін тойғызарлықтай: қоралардың төбесінде шөп үюлі, қотан сыртындағы үйірлі жылқы, табын-табын сиыр даланың сымбатын арттыра түскен.

Маңдай тердің обалы – делдалға...

- Әлі күнге шейін бақташы жалдау немесе малды кезекпен бағу жолға қойылмай тұр. Тұрғындар мал ұрлығының алдын алуға асығар емес, - деп малға қатысты мәселенің ұшығын шығарды ауыл әкімі Марат Құспеков. Иә, мұндай жайбарақаттылыққа берілген округ жалғыз бұл емес. Десе де, бұрынғыдай малдың амандығын

учаскелік инспекторға сеніп тапсыратын күн артта қалып бара жатқанын есте сақтау абзал: алдағы уақытта ұрланған малды іздеуге жұмсалған шығынды мал иесінің мойнына артатын құжат қабылданғанын бұған дейін де жазғанбыз.

Малға қатысты түйткілді жайттар Төртүй ауылындағы Екібастұз орта мектебінде өткен кездесуде де көтерілді. Мұндағы тақырып – ет бағасы. Осы мектептің орыс тілі мен әдебиеті мұғалімі Қарлығаш Ахажанова ауыл жұртының жанына батқан мына мәселені қозғады:

- Тауар бағасы күн сайын өсіп жатқанын білесіздер. Біз болсақ делдалдарға жем болумен келеміз. Базарға апарған етіміз 600-700 теңгеден артық бағаланбай, еңбегіміз еш кетіп жатыр. Міне, күн суытып, мал қораға кірді. Шөп қымбат болғандықтан, басы артылған малды сатуымыз керек. Алайда жыл бойы бағып-қаққан малымыздың қызығын біреулер көруде.

(Жалғасы 8-бетте)

Екібастұз ауылдық округінде

(Басы 7 - бетте)

Иә, мал өсіру оңай емес. Жаз бойы шөбін қамдауың керек. Оның өзі қаншама техника, жанар-жағармай, жұмыс қолын қажет етеді. Ал дайын шөпті сатып алсақ, ол да арзанға түспейді. Сөйтіп, баққан малыңның еті 700 теңгеден өтіп, базарда 1000-1200 теңгеден сатылып жатса, ішің қалай ашымасын. Бар ақша қызылға құныққан делдалдардың аузында кетіп жатқаны рас. Өкінішке қарай, үкімет тарапынан әзірге базардағы бұл бейбастақтықты тізгіндеуге ниет байқалар емес. Ірі мал шаруашылықтары, бәлкім, етке бөлінетін субсидияны медеу өтер. Ал малы аз шаруалар қайтпек? Осыны ойлағанда, қала әкімдігінде өткен жиындардың бірінде Төртқұдық кентінің әкімі Базылбек Тасымовтың айтқаны есімізге түсті.

- Етті базарға өткізу тиімсіз болғандықтан, кент халқы бір-біріне қарызға береді. Ақшасын жалақы кезінде жиып алады. Екі жаққа да осы едіс пайдалы, - деп еді ол. Осындай бір әрекеттерге бармаса, әзірге малын саудаға шығарғысы келер шаруаға басқадай қайран жоқ сияқты.

Шағын ауылға пошта келмейді...

Талдықамыс ауылындағы аз ғана тұрғынмен тілдескенімізде мына бір жайттың басы ашылды: шағын ауылдарға пошта мүлдем қатынамайды екен. Сондықтан қариялар мен мүгедектер зейнетақы алу үшін Төртүй мен Тайға сабылуға мәжбүр. Ол ол ма, пошта байланысы болмағандықтан, шағын ауыл тұрғындарының бірде-бірі мерзімдік баспасөзге жазылмайды. «Қала жаңалықтарын Пәленгүлден естиміз!» - деп қалды тұрғындардың бірі. Соны-

бағдарламаның тиімділігі жайлы сөз қозғағанымызда, әкім: «Қолға тиетін ақшасы аса мардымды болмағанымен, жүгірісі көп екен, салық органдарына есеп тапсыру жағы тағы бар, сондықтан ауылдықтар бұл бағдарламаға қатысуға аса мүдделі емес», - деді. Сонымен қатар, ол кәсіп ашқысы келетіндерге кепілзат мәселесі қолбайлау болып келе жатқанын тілге тиек етті.

Жақсылардың ізі қалған...

Екібастұз жалпы орта білім беретін мектебі – кезінде педагогика саласының небір майталмандары еңбек еткен орда. Сонау жылдары мұнда жан-жақтан жас ұстаздар тәжірибе жинақтап, дәріс алу үшін алыстан ат арытып келетін. Қайыржан Құспеков, Қали Мұхамедиев, Шыңғыс Жиенбеков, Қаптай Молдабаев сияқты ұстаздардың ерен еңбегін бүгінгі күні ұрпақтары жыр қылып айтады. Ал сол мектепте еңбек жолдарын бастаған Алтын Бекбатырқызы, Нағима Сапарқызы, София Жаңбырбайқызы,

Екібастұз жалпы орта білім беретін мектебіндегі кездесу

әкеліпті. Ал 1722 жылғы құты – мектеп түлектерінен сыйлық. Әшім қожаның желдеткіші, ескілікті тұрмыстық заттар, бұрынғы шамдар ауыл өмірінің түрлі кезеңдерін көз алдыға әкеледі. Музейді жетілдіруге бюджеттен арнайы қаржы бөлінбейтін көрінеді. Десе де, ауыл халқы мен мұғалімдер мәдениет пен тарихтың көзінде осынау орданы аялап, байытып отырғаны жөн. Төртүйді Екібастұз өңіріне танытуға атсалысып, ондағы әр еңбеккердің тұлғасын қағаз бетіне түсіруден жалықпаған бір адам болса, ол – қарт ұстаз Қайролла Дүйсенбаев. Олай болса, қаламгердің ел адамдары туралы мақалалары мен кітабына да бір мүйіс бұйырғаны дұрыс.

жөндеуден өтуі болыпты. ҚБМ операторлары Әбуғали Тәшімов пен Дәметкен Ахметова қызу жұмыс үстінен табылды. Су сапасын қадағалап, тұрғындарға тұз бен басқа да заттардан арылтылған таза су ұсыну – осы мамандардың міндеті. Айта кетерлігі, Төртүй, Тай ауылдарындағы ҚБМ-дер де жалпы сомасы 2 847 500 теңгеге жөндеуден өтіпті. Жалпы, бұл төңіректегі ауылдарда су тұщы, жұрттың көбі аулаларындағы құдық суын пайдаланады.

Әулікөл тұсынан өткенімізде, әкім көктемде көл кемерінен асқан су Қаражар ауылына кіреберіс жолды шайып кеткенін айтты. «Богатырь Көмір» ЖШС-і қалпына келтірген жолмен зымырап өте шықтық...

қоймадай Қаражар шетіндегі обалар қар астында. «Жазда археологтар келгенде «отарқалықтарды» да қазба жұмыстарына шақырамын!» - деп уәде етті округ әкімі Марат Құспеков. Марат Қайыржанұлының айтуынша, бертінгі қазбалар нәтижесінде бұл жерден хан ордасы табылған.

Қаражар тұрғындары үшін биылғы жаңалық ҚБМ құдығының

мен қатар, көпшілік теледидарды ермек етеді.

XXI ғасырда «Қазпоштаның» мұндай ауылдарға ат ізін салмай, сараңдық нем салғырттық танытқаны неткен өкінішті!

Кәсіп ашуға кепілзат кедергі

Ауыл-ауылға бара жатқан жолда округ әкімімен сұхбаттасып, уақыт ұтамыз. Марат Қайыржанұлы шаруаларға мемлекет тарапынан көрсетіліп жатқан қолдау туралы да ақпар берді. «Елқонды» шаруа қожалығының басшысы Қайыров 7 млн. теңге несие алса, Қазбек Қапанов жеке шаруашылығын дамытуға несие серіктестігінен 10,5 млн. теңге алған. «Достық» шаруа қожалығының басшысы Алексей Кицул болса 5 бас асыл тұқымды бұқа сатып алыпты.

Өзен-көлі, тоғаны мол бұл өлкенің шөбі шүйгін, жері бау-бақшаға қолайлы. Жұрттың көбі мал шаруашылығына ден қойған. Табиғат берген байлықты бағамдап, нәпақасын көкөністен тапқан жігіттер де баршылық. «Айбек» шаруа қожалығы (басшысы – Ержан Шәйкенов) биыл 15 гектарға картоп егіп, 36 тонна өнім алыпты. «АБИ» шаруа қожалығы да (Сағадат Елемесов) 7 гектардан 17 тонна өнім жиған.

Марат Қайыржанұлымен басқа да кәсіптер жайлы әңгіме тарқаттық. Оның айтуынша, Төртүйде Мылтықбай Мүбәраков атты азамат наубайхана ашыпты. Және ауылда нанға сұраныс бар екен. Тағы да наубайхана ашпақ ниетпен құжаттарын рәсімдеп жүргендер бар. Соңғы уақытта үкімет тарапынан оннан аса малы бар тұрғындарға жеке кәсіпкерлігін рәсімдеп, қарамағындағы жұмыскерлерге жалақы төлеу мүмкіндігі ұсынылғаны белгілі. Осы

Талдықамыс тұрғыны
Сансызбай Тасыбаев

Дәмеш Төлеубайқызы, басқа да ұстаздар соңдарынан ерген қаншама жасқа үлгі көрсетіп, бүгінде ардагерлер қатарында. Олай болса, білім саласының аңыз адамдары із қалдырған мектептің көптің бірі болуға қақысы жоқ.

Музейде мүйіс көбейсе...

Екібастұз жалпы орта білім беретін мектебінің бір ерекшелігі – мұнда тамаша музей бар. Өңірімізде мектептерде тарихтан сыр шертетін музейдің бірі Әлкей Марғұлан атындағы мектепте, бірі – Төртүйде. Музейде іргедегі Қаражар ауылынан табылған тастар, түрлі бұйымдар бар. Кейбір көне құрылыс заттарын осы ауыл тумасы Ерлан Қасеналин бір жылдары Отырардан

Қаражардағы КСМ операторлары Әбуғали Тәшімов пен Дәметкен Ахметова жұмыс үстінде

Құдайберген Исабаев
Нөлдiк су құрылымы басында

Естайдың Қаражарында

Жаз түссе археолог атаулыны еліктіріп, ұйқы бермейтін Қаражардың өзінде қаншама қызық бар! Хор қызындай тамсандырған Хорлығайын сұлу есімін тарихта қалдырған Естай атамыз туған жер ғой бұл. Бір жылдары Қуат Есімханов, Совет Келдібаев сияқты қазақтың нар азаматтары осында Естай атамызға арнап еңселі ескерткіш қойған. Әдейі барып сонда суретке түстік. Қазыналы

Мыңтомарда Құдайберген бар!

Біз, журналистер қауымы, газетке мақала жазатын немесе мақалаға кейіпкер болған адамдарды туысымыздай көріп кететініміз бар. Мыңтомарды бетке алғанда нағашымыздың үйіне бара жатқандай күй кешкеніміз де содан. Өйткені бұл ауылда газет бетінде жақында ғана жарық көрген «Басыбай шалдың баласы», «Сушылар еңбегі бағалануға лайық» атты мақалалардың (авторы – Жассерік Жәлелұлы) кейіпкері Құдайберген Исабаев тұрады. Құдайберген аға бізді мал мен жанды берекеге бөлеп тұрған Шідерті суармалы жүйесі учаскесінің Нөлдiк су құрылғымен таныстырды.

Көлінде құсы сайраған, суында балығы тулаған, Өлеңтісі тастағы таңбасымен тарихты жырлап, Қаражары жүз түрлі жұмбақ жасырған Екібастұз ауылдық округімен қимай қоштастық. Уақытын бөліп, бірталай ауылды аралатқан округ әкімі Марат Күспеков пен оның Тайдағы көмекшісі Болат Ибраевқа дән ризамыз. Дәм тартса, бұл жаққа сапарымыз жазда жалғасады деген үмітіміз бар.